

Verebi Végh Ignác fuvolás kottatára

Szóló, duó és trió repertoár

a székesfehérvári Szent István Király Múzeum Könyvtárában

dr. Balogh Vera – Feltein Attila

A Verebi Végh család címere

Bevezető

Zenei örökségünk egy becses szeletét őrzi a székesfehérvári Szent István Király Múzeum Könyvtára. A muzeális kottatári anyag egy részét képezi az ún. Végh-gyűjtemény, mint annak zenei magja, egyben a legkorábbi része. A ritkaságok mellett a gyűjtemény tucatjával tartalmaz unikális zeneműveket kéziratként vagy korabeli nyomdai kiadás formájában, melyek közül az MMA Ösztöndíjprogramja keretében végzett munkánk eredményeképpen jelenleg a közel 200 kötetet kitevő fuvolaszólók, fuvolás kamarazenék, valamint fuvola versenyművek érhetők el feldolgozva a Múzeum online felületén. E munkában nagy segítségünkre volt Braila Mária, a Szent István Király Múzeum könyvtárosa.

A 17. században nemesi rangot kapott Végh-család zenei tevékenysége a 18. század végétől követhető. A család verebi kastélya ekkor vált országos jelentőségű zenei központtá. A család férfitagjai jellemzően jogi végzettségük révén a korabeli államigazgatásban töltötték be vezető tisztségeket, munkájuk mellett azonban néhányuk kitűnő hangszeres előadóként és mecénásként is ismert lett^[5].

A kottagyűjtemény megalapozója Végh (II.) Ignác (1763-1820). Az általa építtetett verebi kastélyban a 19. század elején 18-20 fős társulat működött^[9], de vendég zenészek is gyakran megfordultak itt, a családi krónika szerint maga Haydn is^[6]. Mátray-Rothkrepf Gábor zenetörténész 1832-es értekezésében^[8] az ország 7 említésre méltó „udvari hangász karai” között sorolja fel a verebi együttest, és külön kiemeli a 'flautista' Verebi Végh Ignácot^[7]. Mellette kiemelkedő örökséget hagyott hátra unokája, Verebi Végh János is, aki a Magyar Királyi Zeneakadémia alelnökeként Liszt munkatársa és barátja volt. Ennek köszönhetően az ő tevékenységét, műveit már feldolgozta a zenetudomány.

Az azóta eltelt évtizedekben nemigen lehetett részleteiben arról olvasni, hogy milyen zenét játszhatott a Végh család és együttesük, holott zenei könyvtáruk, legalábbis annak a 20. század megpróbáltatásait túlélő része rendelkezésre áll Székesfehérváron.

A gyűjteményben található szólófuvala repertoár

A gyűjteményben 16 egyetlen fuvalára írott mű található. Ezek legtöbbje valamilyen népszerű dallamot feldolgozó variáció (8), amely a kor kedvelt formája volt. A többi caprice, fantázia, divertimento, cadence vagy étude név alatt futó darab szinte mindegyike a mai értelemben vett etűdnek feleltethető meg. Legtöbbször egy adott technikai nehézséget vonultatnak fel, gyakorlásra szánt virtuóz darabok.

A legtöbb (4) szóló darab a Végh Ignáccal szorosabb kapcsolatban álló zeneszerzőtől, korának kiemelkedő fuvalásától, Raphael Dresslertől származik. A cseh zongorista Gelinek, a nagy valószínűség szerint hivatalnoki állása mellett fuvalás Traeg, valamint W. A. Mozart két-két művel képviselteti magát a gyűjteményben. Utóbbi esetében csupán a témát tekinthetjük Mozart művének, az erre írt variációk készítője ismeretlen. Hartmann, Hugot-Wunderlich, Klingenbrunner, Kreith, Mikosch és F. Weiss tollából egy-egy darab található meg.

Dressler variációi Gyrowetz és Isouard 1810-11-ben bemutatott operáinak népszerűbb témáit dolgozzák fel. Gelinek egy 1806-ban színre vitt opera témáját, és egy osztrák népdalt variál, míg Weiss minden bizonnyal egy saját témával dolgozik.

A kötetek közül a legkorábbi 1795-ös kiadású, és 1800 előttről ezen kívül még csupán egyetlen mű származik, mégpedig az Inkey Ferenc királyi kamarásnak dedikált, tehát szintén magyar vonatkozású, Andreas Traeg által írt 6 fantázia 1798-ból. A két Mozart mű és Mikosch Capricciója kéziratban maradt fenn, így pontos datálásuk nem lehetséges. A többi mű 1801-1812 között keletkezett, de a legtöbbje (6) egy szűkebb időtartamban, 1809-1812 között. Ennek oka vagy az lehetett, hogy több szólómű látott ekkoriban napvilágot, amelyet Végh Ignác azonnal beszerezett, vagy ekkor kezdett el jobban érdeklődni az ilyen jellegű művek iránt. Feltűnő az időbeli egybeesés a neki dedikált fuvalanégyesek keletkezési idejével, amely az 1810-12-es évekre tehető.

A darabok hangterjedelme c'-a''', így a megszólaltatásukhoz valamelyik századfordulós, C-lábas fuvala modell szükséges. Míképp a más hangszerelésű műveknél, a szólódarabokról is elmondható, hogy Végh Ignác nem elégedett meg az amatőröknek szánt kiadványokkal, sőt inkább kedvelhette a kihívást jelentő darabokat, mint amilyen pl. a két Mozart variációsorozat, amelyek ismereteink szerint unikális példányok.

Szólófuolára írt művek jegyzéke

a Szent István Király Múzeum Könyvtárának muzeális kottagyűjteményében

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
286	Dressler, Raphael (1784-1835)	Variations pour la Flute seul de l'opera der Augenarzt composées et dédiées a Mr. Kiesewetter conseiller aulique par Raphael Dressler Oeuv. 15 (A)	Vienne, Maisch 464	1811
288	Dressler, Raphael (1784-1835)	Variations pour une flute sur un theme de l'opera Aschenbrödel composées par Raphael Dressler. Oeuvre 8 (C.)	Vienne, Maisch 461	1810
289	Dressler, Raphael (1784-1835)	Variations sur une Romance favorite de l'Opéra Cendrillon, Pour la Flute seule composées par R. Dressler. Oeuvre 12. (d)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 1726	1812
291 (290/a)	Dressler, Raphael (1784-1835)	Caprices ou Etudes Pour la Flute composés et dédiés à Monsieur le Comte de Moskon par R. Dressler.	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 650	~1809
381	Gelinek, Joseph abbé (1758-1825)	Variations pour la Flute sur l'air des Tiroliens (Wann i in der früh aufsteh, &.) tirées de la Piece (Der Lügner) composées par Mr. L'Abbé Gelinek	Vienna, Cappi 1258	~1806
382/a	Gelinek, Joseph abbé (1758-1825)	Variations pour la Flute Sur une Air Populaire à Vienne /Müssts ma nix in übel aufnehmen/ par Mr. L'Abbé Gelinek	Vienna, Cappi 1481.C	~1810
463	Hartmann, Christian Karl (1750-1804)	126 Cadences dans tous les tons majeurs et mineurs composées pour la Flute traversière par Hartmann.	Offenbach, André 781	1795
1444	Hugot, Antoine (1761-1803) - Wunderlich, Johann Georg (1755-1819)	Etudes et Exercices pour la Flute IIIe Supplement de la Méthode de Flute du Conservatoire par Hugot et Wunderlich. (3tes Supplement zur Flötenschule)	Leipzig, Bureau de Musique 451	~1805
619	Klingenbrunner, Wilhelm (1782-1850k)	Caprice ou Melange d'Airs Variés pour Une Flute Dedié a Mr. Le Baron Charles de Rüffel par Guillaume Klingenbrunner Oeuvre 19. No.I (D)	Vienna, Artaria 2086	1810
632	Kreith, Karl (1746-1803)	24. Divertimenti per un Flauto Traverso Solo Composti Da Carlo Kreith	Vienne, Eder 150	1801
803	Mikosch, Wenceslas	Capricio in E dur per il Flauto Traversiere par Wenceslas Mikosch	kézirat	
870	Mozart, Wolfgang Amadeus (1756-1791)	Flauto Traverso Solo. Variatziioni Sgnr Mozart. (B)	kézirat	
871	Mozart, Wolfgang Amadeus (1756-1791)	XIII. Variaziones. Flauto Del Sing Mozart. (G)	kézirat	
1238	Traeg, Andreas	Fantaisie pour une Flute composée par André Traeg Op.3 (e.)	Vienne, Traeg 186	1802
1239	Traeg, Andreas	VI Fantasies pour une Flute composées et dédiées à Mr. François Inkey de Pallin par André Traeg Op.1 (G)	Vienne, Traeg 44	1798
1401	Weiss, Franz (1778-1830)	Caprices et Variations pour une Flute, composées par François Weiss Oeuvre III.	Vienna, Bureau d'Arts et d'Industrie 68	1803

A gyűjteményben található fuvoladuó repertoár

A fuvolanégyesek mellett a Végh-gyűjtemény legnagyobb anyagát a két fuvolára írt duók képezik. A 44 kötet közel 130 két-háromtétéles duót, és ezen felül 70-nél több egyéb, hosszabb-rövidebb kétfurolás darabot tartalmaz. Bár a zeneirodalomban általában is sok mű született két fuvolára, ugyanakkor a gyűjteményben a kétfurolás darabok szembeötlő számbeli fölénye miatt feltételezni lehet, hogy Végh Ignácnak nagyon jó és állandó furolás kamarapartnerre lehetett. Az *Allgemeine Musikalische Zeitung* 1810. március 10-i, a magyar zene mindenféle aspektusával foglalkozó kilenchasábos cikkében^[1] meglehetősen hosszan, több mint fél hasábon ír Végh Ignác Vereben fenntartott színházáról, az ott foglalkoztatott zenészekről:

Megvan a saját zenekari személyzete, többek között Franz úr, mint első hegedűs, a két Nisle úr, mint vadászkürtösök, Pfeifer úr, mint furolista, valamint Wenzel úr, akik mind joggal nevezhetők virtuózoknak. Roser úr, a karnagy derék orgonista és zeneszerző, s azok a darabok, amelyeket itt adnak elő, többnyire az ő szerzeményei. Végh úr maga is virtuóz a Flute d' Amouron, emellett a zeneművészet nagy ismerője.

A fenti cikkben említett furolista Pfeifer valószínűleg azonos a magyarpolányi születésű Pfeiffer Antallal (1790/91-18..), aki az első számottevő furolista Pest-Budán a Doppler fivérek előtt^[2]. Színházi zenekari állásai és koncertjei mellett a Nemzeti Zenede első furolatanára is volt^[3]. Mátray-Rothkrepf Gábor is említ egy Pfeiffer nevű flautistát Pesten^[19], aki azonos lehet vele. Szerepe a verebi együttesben egyelőre nem tisztázott. A cikk keletkezésekor, 1810-ben Pfeiffer 19 éves volt, ami nem zárja ugyan ki, hogy Végh hivatásos zenészként alkalmazta, de lehetséges, hogy valamiféle mentortanítványi viszonyban voltak. Pfeiffer későbbi karrierjét tekintve akár méltó kamarapartnerként is működhetett fiatal éveiben Vereben. Emellett – biztos információ hiányában csak – gyanítható, hogy Végh Ignác alapos zenei képzésben részesített fiai is játszhattak furolán valamilyen szinten.

Figyelemre méltók a „*Duo Concertant*”-ok, vagyis a nagyobb technikai kihívásokat tartalmazó és terjedelmükben hosszabb duók, amelyek nem csak házi kamarazenélésre alkalmasak, hanem koncerten is megállják a helyüket. Ugyanakkor nem tudunk arról, hogy Végh Ignác valaha is nyilvános koncerten szerepelt volna, ez nem is volt szokás a nemesi-arisztokrata körökben, tehát inkább az volna érdekes, ha lenne erre vonatkozó utalás.

A kimondottan ezzel, esetleg a „*Grand duo*” elnevezéssel ellátott kötetek száma 18, de ezek mellé még 14 kötetnyi hasonló nehézségű duett társul. Ez majd háromnegyede a két furolát alkalmazó kottáknak, tehát itt is megnyilvánul Végh Ignác igénye a hivatásos szintű zenélés iránt.

8 olyan kötettel találkozhatunk, amely a kor zenekari zeneműveit, jelen esetben operák, oratóriumok népszerű tételeit dolgozza fel kétfurolás átiratban. Összesen 4 olyan gyűjtemény van, amely nagyon egyszerű darabokat, tételeket tartalmaz, ezek közül három címében az „*aux amateurs*” vagy „*(trés) facile*” megjelölést is viseli.

Két tematikus gyűjtemény található a kották között, egy 6 polonézt tartalmazó kézirat, valamint a 6 Echo című kötet.

A legkorábban kiadott kötet 1791-es, a legkésőbbi 1810 körüli. Ha feltételezzük, hogy Végh Ignác mindig az épp megjelent, legújabb kottákat szerezte be könyvtára számára, akkor megállapítható, hogy 1795-től kezdődően 1810-ig évi 1-5, de jellemzően 2-4 furoladuós kamarazenét vásárolt. Ezek

között a könnyű darabokat tartalmazók 1795k, 1798, 1800k és 1804-es keltezésűek, tehát inkább az érintett 20 év elejére esnek.

A duók szerzői közt a németek dominálnak, de néhány francia komponista, mint például Devienne is képviselteti magát.

A kották megjelenési helye (Bécs, Braunschweig, Offenbach, Rotterdam, Lipcse, Bonn, Augsburg, Orleans) alapján azt gondolhatnánk, hogy számos országból rendelt kottát Végh Ignác. Ám valószínűbb, hogy bécsi, pozsonyi, esetleg budai tartózkodásai során az ott működő zeneműboltokon keresztül jutott e kötetekhez.

Három kötet (Scholl és 2 Zorawsky) címlapján a „Flûtes anglaises” elnevezés szerepel. A 18. század elején ez a furulyát jelentette a „German flute – Flûte Allemande”, azaz fuvalával szemben. Mivel a furulya a 18. század közepén kiment a divatból, utána a „flûte”-höz már nem kellett megkülönböztetőleg hozzákapcsolni az előbbi jelzőket, és feltehetően ezek jelentése el is felejtődött. Így már más jelentéssel újra bekerülhetett a szóhasználatba a „flûte anglaise”. Albert Jacquot a régi és modern hangszereket összegyűjtő és magyarázó Szótárában^[4], 1886-ban ezt írja:

FLUTES ANGLAISES. Ainsi nommées parce qu’elles furent fabriquées à Londres par Potter. Les tampons sont coniques et en métal.

ANGOL FUVOLÁK. Azért kapta ezt a nevet, mert Londonban készítette őket Potter. A párnák kúposak és fémből készültek.

Angliában már 1755 körül újabb billentyűkkel látták el a fuvalákat, amelyek a fedetten szóló, villafogásos hangokat voltak hivatottak jó minőségűvé tenni, valamint alsó hangterjedelmét kiterjesztették egy szekunddal mélyebbre, azaz C-lábas lett a hangszer, plusz két billentyűvel. Ezek az újfajta fuvalák az 1770-es évekig terjedtek el a szigetországban. Henry Potter 1785-ben szabadalmaztatott több újítást az ilyen, több-billentyűs fuvalán. Ez egyrészt a fémmel bélelt, két részből álló, kihúzható fejrész volt, valamint a Cisz’- és C’-billentyű kúpos ónbetétre cserélt párnái, amelyek egy-egy szűkülő rézgyűrűbe záródtak. Jacquot ez utóbbira utal szótárában.

A kontinensen is egyre inkább elterjedtek a több-billentyűs fuvalák. G. Tromlitz már 1780 körül készített ehhez hasonlókat, és az 1791-es, egybillentyűs fuvalára írt tankönyve után 1800-ban egy kimondottan a több-billentyűs, C-lábbal ellátott hangszert tárgyaló fuvalaiskolát is kiadott, amely Végh Ignác könyvtárában is megvolt.

A Végh-gyűjtemény számos kötetében találhatunk olyan darabokat, amelyek hangterjedelme lemegy a C’-ig, ám ezek későbbi időszakból, az 1810 körüli évekből valók. A fent említett három kötetben az, hogy kiemelik, hogy „angol fuvalán” játszanak, valószínűleg a korábbi, 1803-04-es kiadásuknak köszönhető. A meghatározás pedig leginkább arra utal, hogy a darabok hangterjedelme C’-ig terjed, és nem arra, hogy mindenképp Potter-féle fuvalatípuson kell játszani.

Két fuvolára írt duók jegyzéke

a Szent István Király Múzeum Könyvtárának muzeális kottagyűjteményében

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
181	Call, Leonhard de (1767-1815)	Journal de pieces tirées des meilleurs Opera et arrangées pour La Flute avec accompagnement d'une seconde Flute /ad libitum/ par Leonard de Call. Ouvrage périodique dont les cahiers poroitront de suite. No.4	Vienne, Mollo 1425	1805
186	Call, Leonhard de (1767-1815)	Trois Duos pour Deux Flutes composés par Leonard de Call. Oeuvre 60 (G, F, D)	Vienna, Cappi 1294	~1806
200	Cherubini, Luigi (1760-1842)	Ouverture aus dem grossen Singspiele Faniska, für zwey Flöten von Cherubini	Braunschweig, im Musikalische Magazine auf der Höhe 793	~1806
251	Devienne, François (1759-1803)	Six Duos pour deux Flutes dédié Aux Amateurs par F. Devienne. Oeuvre 75. Liv.2. Ces Duos sont arrangés d'apres l'oeuvre 74 pour deux Clarinettes	Offenbach, André 1943	1804
252	Devienne, François (1759-1803)	Trois Duos Concertants pour Deux Flutes Composes par Devienne. Oeuvre 68 Liv.1 (D, G, D)	Rotterdam, Barth No. 160	~1800
253	Devienne, François (1759-1803)	Six Duos pour deux Flutes composés par F. Devienne. Oeuvre 53me Livre 16me de Duos. (G, D, C, d, F, C)	Offenbach, André 882	1795
290	Dressler, Raphael (1784-1835)	Trois Duos concertants pour Deux Flutes dédiés aux amateurs par Raphael Dressler Oeuv. 3 (G, e, D)	Leipscic, Breitkopf u. Hartel 1293	1809
373	Gaude, Theodor (1782-1835)	Trois Grands Duos pour Deux Flutes Composées par Gaude Oeuvre 6 (D, G, e)	Bonn, Simrock 461	~1810
375	Gebauer, Étienne- François (Stefan Franz) (1776-1823)	Trois Duos concertans pour deux Flutes composés par E. Gebauer. Oeuvre XI Liv.1. (D, G, C)	Offenbach, André 1884	1804
376	Gebauer, Étienne- François (Stefan Franz) (1776-1823)	Trois Duos concertans pour deux Flutes composés par E. Gebauer. Oeuvre XI Liv.2. (G, B, D)	Offenbach, André 1885	1804
391	Gleissner, Franz (1760-1818)	Six Duos pour deux Flutes composés par Fr. Gleissner Ov.12. No.1. (tollal felülírva 2-re) (G, D, G)	Vienne, Impr. Chimique 976	1808
460	Harbortt, Gottfried (1768-1837)	Trois Duos très faciles pour Deux Flutes par Geofroy Harbortt. Oeuvre II (D, G, C)	Brunsvic, Magazin de musique 82	~1795
461	Harbortt, Gottfried (1768-1837)	Trois Duos pour Deux Flutes par Geofroy Harbortt. Oeuvre 16 (F, e, D)	Brunsvic, Magazin de musique 236	~1798
513	Heberle, Anton (1780k-18..)	Trois Duos pour deux Flutes par Antoine Heberle (G, D, C)	kézirat	
561	Hirsch, Leopold (17..-18..)	Trois Duos concertans pour deux flutes composés et dédiés à Mons. Le Comte Charles de Harrach Chambellan actuel de S.M.I.R. & Conseiller de la Regence de l'Autriche infer par Leopold Hirsch Oeuv. V (D, G, C)	Vienne, Weigl 632	1807

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
748	Mahr, Joseph	Trois Duos pour deux Flutes Del Sig. Gius. Mahr. (B, Esz, Asz)	kézirat	
620	Klingenbrunner, Wilhelm (1782-1850k)	Trois Duettes concertantes pour deux Flutes composées et dédiées A Monsieur Jean Kaiser par Guillaume Klingenbrunner Op.10 (G, D, A)	Vienna, Artaria 1795	1806
621	Köhler, Gottlieb Heinrich (1765-1833)	III Duos Concertants pour Deux Flutes traversieres composés par H. Koehler Oeuvre XXVIII (D, G, F)	Leipsic, Bureau de Musique 304	~1805
622	Köhler, Gottlieb Heinrich (1765-1833)	III Duos Concertants pour Deux Flutes traversieres composés par H. Koehler Oeuvre XXIV (D, G, C)	Leipsic, Bureau de Musique 140	~1805
630	Kreith, Karl (1746-1803)	Trois Duos pour Deux Flutes Traversieres Composés et dédiés A Monsieur Leopold Hönig de Hönigshoffen, Lieutenant dans l'Armée de Sa Majesté l'Empereur e Roi par Mr. Charles Kreith No.1 (F, G, Esz)	Vienne, Eder 37	1798
633	Kreith, Karl (1746-1803)	Sex Polonesi a Flauto Traverso Primo Flauto Trav. Secondo del Sig.e C. Kreith (D, A, A, D, G, G)	kézirat	
714	Lessel, Franciszek (1780-1837)	Trois Duos pour Deux Flutes Composés et dédiés à Monsieur Jean Goltz par François Lessel Eleve de M. Jos. Haydn (G, D, F)	Vienna, Artaria (887)	1802
38	Paër, Ferdinando (1771-1839)	Six pièces pour deux flutes tirées de l'opéra Der lustige Schuster de F. Baer.	Offenbach, André 1695	1802
951	Pleyel, Ignaz (1757-1831)	III Duos pour 2 Flutes-traversieres tirés des Oeuvres du Mons. Ig. Pleyel (kézzel: Livre I) (D, g, C)	Vienne, Hoffmeister	1791
956	Pleyel, Ignaz (1757-1831)	Six Duos faciles pour Deux Flutes ou Deux Violons par Ignace Pleyel Oeuvre (49) (C, G, D, G, C, D)	Vienna, Artaria 722	1798
957	Pleyel, Ignaz (1757-1831)	Trois Grands Duos pour deux Flutes composés par Ign. Pleyel. Oeuvre 49me (G, C, D)	Offenbach, André 1024	1797
510	Riotte, Philipp Jacob (1776-1856)	Pieces favorites tirées de la Cantate Les Saisons de Mr. Haydn, et arrangées pour deux Flutes par P. J. Riotte	Offenbach, André 1765	1803
1097	Saust, Carl (1773-1845)	Trois Grands Duos contertants pour deux Flutes composés par C. Saust Oeuvre 3 (G, C, F)	Offenbach, André 2310(1)	1807
1112	Schneider, Georg Abraham (1770-1839)	Six Duos Concertants pour Deux Flutes Composés par Mr. G. A. Schneider, Musicien de Son Altesse Royale Monseigneur le Prince Henri de Prusse Oeuv. VI. (kézzel) LI (G, F, h)	Augsburg, Gombart 286	~1800
1113	Schneider, Georg Abraham (1770-1839)	Six Duos Concertants pour Deux Flutes Composés par Mr. G. A. Schneider, Musicien de Son Altesse Royale Monseigneur le Prince Henri de Prusse Oeuv. VI. (kézzel) LII (D, C, G)	Augsburg, Gombart 287	~1800
1114	Schneider, Georg Abraham (1770-1839)	Trois Duos Concertants pour Deux Flutes par Mr. G. A. Schneider, Musicien de Sa Majeste le Roy de Prusse Oeuv. 18 Liv.1 (G, C, e)	Augsburg, Gombart 406	1804
1115	Schneider, Georg Abraham (1770-1839)	Six Duos Pour deux Flutes par G. A. Schneider Op.32 (G, Esz, D, Asz, C, f)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 350	1806
1116	Schneider, Georg Abraham (1770-1839)	Trois Duos pour Deux Flutes composés par G. Ab. Schneider Oeuv... (a, F, e)	Vienne, Traeg 373	1808

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
385	Steibelt, Daniel (1765-1823)	Trois Duos pour deux Flutes, arrangés d'après l'oeuvre 38. de D. Steibelt par L. Gianella (A, D, B)	Offenbach, André 2399	1807
1261	Vern, Auguste (1769-1854)	Six Duos Concertants Pour deux Flutes Divisés en deux Parties Composés et Dédiés à Mr. Le Maréchal de l'Empire Brune Conseiller d'Etat, Ambassadeur Français à Constantinople près la Sublime Porte par Auguste Vern. Oeuv. 5 Partie 1,2 (D, C, G, A, F, e)	Orleans, Demar 9, 10	~1805
1371	Weigl, Joseph (1766-1846)	Duos pour deux Flutes No.III. J. Weigl (kézzel: Sg. Weigl)	Vienne, magasin de musique des theatres nation. imp. 79	~1800
1372	Weigl, Joseph (1766-1846)	Duos pour deux Flutes No.V. (kézzel: Sgnr. Weigl)	Vienne, magasin de musique des theatres nation. imp. 108	~1800
1373	Weigl, Joseph (1766-1846)	Duos pour deux Flutes No.IV. (kézzel: Sgr. Weigl)	Vienne, magasin de musique des theatres nation. imp. 104	~1800
1400	Weigl, Joseph (1766-1846)	Duos pour deux Flutes No.I. par Joseph Weigl	Vienne, magasin de musique des theatres nation. imp.	~1800
1402	Weiss, Franz (1778-1830)	Trois Duos pour deux Flutes par Fran. Weiss (D, G, e)	Vienna, Artaria 1686	1804
1411	Willing, Johann Ludwig (1755-1805)	Six Echos pour deux Flutes composées par J. L. Willing	Bronsvic, Magazin de musique 563	~1800
1442	Wranitzky, Paul (1756- 1809)	Six Duos Concertants pour Deux Flutes Composés par Mr. Paul Wranizky Oeuv.33 Liv. 1 (E, C, Esz)	Augsburg, Gombart 228	1798
1450	Zorawski, A(nton?). H. de	Trois Duos concertants Pour deux Flutes anglaises / auf zwey englischen Flöten / composés et dédiés a Mr de Vicomte de Bussy, General Major au service de sa M.I.R et Apos. Chevalier de l'ordre Royale et militaire de St. Louis en France par Mr. A. H. de Zorawski, Lieutenant au service de S. M. L'Empereur et Roi. Iere Livraison (C, G, D)	Vienna, Artaria 1635	1803
1451	Zorawski, A(nton?). H. de	Trois Duos concertants Pour deux Flutes anglaises / auf zwey englischen Flöten / composés et dédiés a Mr de Vicomte de Bussy, General Major au service de sa M.I.R et Apos. Chevalier de l'ordre Royale et militaire de St. Louis en France par Mr. A. H. de Zorawski, Lieutenant au service de S. M. L'Empereur et Roi. Ileme Livraison (C, G, D)	Vienna, Artaria 1635/1738	1804

Egyéb fuvalás duók

A gyűjteményben duó felállásban nem csak két fuvalára írt darabok találhatók. 15 kötetben a fuvalához másféle hangszerek társulnak, 10 esetben vonós (hegedű (5), brácsa (1), cselló (4)), ötben pedig gitár.

Technikai színvonaluk a fuvalás duettekéhez hasonló, legtöbbje virtuóz fuvalatudást igényel, és csak egy-kettő rendelkezik egyszerűbb zenei anyaggal.

A kéthangszeres művek közé lehet számítani még a fuvola és pianoforte felállást is, bár ezeket nem igazán lehet duóként meghatározni. A négy kötetből három a kor divatos hangszerezésével bír, vagyis fuvalakiséretes szonáta vagy operaátirat, míg egynél a fuvalát kíséri a pianoforte.

Keletkezési idejük 1796-1810 közötti, tehát nem koncentrálódik egy szűkebb időszakra.

Egyéb fuvalás duók jegyzéke

a Szent István Király Múzeum Könyvtárának muzeális kottagyűjteményében

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
183	Call, Leonhard de (1767-1815)	Serenade pour la Guitare at Flute ou Violon composée par Leonard de Call. Op.19 (D)	Vienna, Bureau d'Arts et d'Industrie 301	1804
183/a	Call, Leonhard de (1767-1815)	Serenade pour Flute et Guitarre par Leonard de Call Oeuvre 40. (D)	Vienne, Mollo 1435	1805
257	Devienne, François (1759-1803)	Six Sonates pour la Flute accompagnée de Basse composées par F. Devienne dédiées a son ami J. Guillon Pere Oeuvre posthume 6me Liv. de Sonates (D, F, G, B, A, Esz)	Offenbach, André 1995	1805
287	Dressler, Raphael (1784-1835)	6 Variations pour la Flute accompagnées du Piano-forte composées et dédiées aux amateurs de la musique par Raphael Dressler. Oeuvre 6 (D)	Vienne, Eder 567	1810
292	Dulon, Friedrich Ludwig (1769-1826)	Trois Duos pour Flute et Violon par Louis Dulon aveugle Joueur de Flute Oeuvr.1 L.1 (No. 1-3: D, G, F)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 47	~1800
293	Dulon, Friedrich Ludwig (1769-1826)	Trois Duos pour Flute et Violon par Louis Dulon aveugle Joueur de Flute Oeuvr.1 L.2 (No. 4-6: C, F, B)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 63	~1800
294	Dulon, Friedrich Ludwig (1769-1826)	Trois Duos pour Flute et Violon composés par Louis Dulon aveugle Joueur de Flute Op.2 Liv.1 (No. 7-9: A, D, G)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 78	~1800
387	Giuliani, Mauro (1781-1829)	Potpourri pour la Flute, ou Violon et Guitarre tiré de l'Opera Tancred composé et dédié à Monseigneur le Prince Frederic Lubomirski par Mauro Giuliani. Op.76.	Vienna, Mollo 1677	1817
411	Grétry, André Ernest Modeste (1741-1813)	Marsch aus dem grossen heroischen Singspiel Die Samniterinnen. Für ein Flöte und Guitarre von Gretry	H.é.ny.n. 817	~1806
623	Köhler, Gottlieb Heinrich (1765-1833)	Nouveaux Divertissements pour une Flutetraversiere Seule (avec un Violon ad Libitum) composés par H. Koehler Oeuvre XXIII Cahier 1 (G, D, G)	Leipsic, Bureau de Musique 139	~1805
629	Körner, Johann Wilhelm Friedrich	Onze Variations sur l'air: Nel cor piu non mi sento &c. pour la Flute traversiere avec accompagnement de Basse par W. Körner Oeuvre 2 (G)	kézirat	1798

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
631	Kreith, Karl (1746-1803)	Zwölf grosse Variationen für Eine Flöte concertant, mit einer Viole von Carl Kreith Op.66 (G)	Vienne, Eder 223	1802
715	Lickl, Johann Georg (1769-1843)	Une Sonate pour le Clavecin ou le Piano Forte avec l'Accompagnement d'une Flute ou Violon obligé. Composée et Dedié a Mademoiselle Genevieve Privé par Mr. I. G. Lickl. No.2 (D)	Vienne, Eder 16	1796
998	Reicha, Anton (1770-1836)	Sonate pour le Pianoforte avec accompagnement d'une Flûte obligée composée et dédiée A M.me Marie Roosen, née Kramer par A. Reicha Oeuv.54 (G)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 244	1804
1061	Rossini, Gioachino (1792-1868)	L'Italiana in Algeri. Opera. Für Fl oder VI u Guitare eingerichtet von Anton Diabelli	Wien, Peter Cappi No. 36.P:C..	~1816
1096	Saust, Carl (1773-1845)	Trois Airs variés pour la Flute avec accompagnement de Violoncelle, par Charles Saust. Oeuvre 1 (G, D, G)	Offenbach, André 2313	1807
1125	Scholl, Karl (1778-1834)	Douze Variations Pour la Flute anglaise avec Accompagnement d'un Violon composés et dédiés A Mons. Le Comte Xavier de Hrzan et Harras Chambellan actuel de Sa M.I.R. par Charles Scholl	Vienne, Impr. Chimique 41	1804
1452	Zumsteeg, Johann Rudolf (1760-1802)	Trois Duos Pour Flute & Violoncle (sic!) par Mr. Zumsteeg. (B, c, F)	Augsburg, Gombart 299	~1800

Fuvolás trió repertoár

17 kötet sorolható a triók közé.

Itt is megfigyelhető a fuvolák túlsúlya, hiszen 6 háromfuvolás trió található a közöttük, amely felveti a kérdést, hogy Végh Ignácon, és feltehetően a duókat játszó kamarapartnerén kívül ki lehetett a harmadik fuvolás. A fuvoladuóknál elmondottak lehetnek itt is érvényesek.

A trióknak az I. szólama tartogat valamicske kihívást, de jellemzően inkább az egyszerű darabok közé sorolhatók. Ez minden bizonnyal nem Végh Ignác tudatos válogatásának, hanem inkább az erre a hangszer-összeállításra jellemző egyszerűbb szólamszerkesztésnek köszönhető.

A gyűjteményben igen ritkán megjelenő fúvóshangszer, a fagott kap helyet az egyik trióban két fuvola mellett. Kérdés, hogy ezt valóban fagottal játszották-e, vagy esetleg a rendelkezésre álló csellóval helyettesítették, ugyanis másik két kötet valóban erre a felállásra (2fl-vc) írt darabokat tartalmaz. A fagott ugyanis csak egy-két fuvolaverseny zenekari szólamai között bukkan fel, így kérdéses, hogy volt-e rendelkezésre álló fagottosa Verebi Végh Ignácnak.

További 8 kötetben vonós hangszerek társulnak a fuvola mellé. Köztük van Beethoven op.25-ös híres, fuvola-hegedű-brácsára írt Serenatája, és még egy ugyanilyen hangszerelésű mű. Négy kötet a kor szokványosabb, fuvola-hegedű-cselló felállítására íródott.

Két kötetben a pianoforte játssza a főszerepet, és kísérőhangszerként társul hozzá a fuvola és egy hegedű, avagy cselló.

Fuvolás triók jegyzéke

a Szent István Király Múzeum Könyvtárának muzeális kottagyűjteményében

Jelzet	Szerző	Cím	Kiadó	Kiadás éve
47	Beethoven, Ludwig van (1770-1827)	Serenata per Flauto, Violino e Viola. Composta dal Luigi van Beethoven. Opera 25	Vienna, Cappi 881	1802
177	Call, Leonhard de (1767-1815)	Trio pour [Trois] Flutes composé par Leonard de Call Op.31 (e.)	Vienna, Bureau d'Arts et d'Industrie 486	1806
185	Call, Leonhard de (1767-1815)	Trios pour III Flutes par Leonard de Call. Oeuvre II. No.1 (G)	Vienna, Bureau d'Arts et d'Industrie 3	1802
187	Call, Leonhard de (1767-1815)	Trios pour III Flutes par Leonard de Call. Oeuvre II. No.2 (D)	Vienna, Bureau d'Arts et d'Industrie 54	1802
306	Duval, Jérôme (fl. 1810-1830)	Trois Trios pour Deux Flutes & Basson Composées par Jerome Duval Oeuv. 2 (D, G, G)	Hamburg, Böhme	~1810
429	Gyrowetz, Adalbert (1763-1850)	Trois Trios pour Flute, Violon, Violoncelle Composés par A. Gyrowetz. Oeuvre 40. Livre 1 (G, C, G)	Rotterdam, Barth No. 106	~1800
594	Hübel, Ignaz (1774k-1837)	Terzetto per Flauto Primo, Flauto Secondo, Flauto Terzio da Ignazio Hübel (G, D)	Vienne, Eder 190	1801
638	Kreutzer, Rodolphe (1766-1831)	Ouverture de l'Opera Lodoyska par Kreutzer arrangé pour le Forte-Piano avec une Flute ou Violon	Hamburg, Böhme	~1800
805	Monzani, Tebaldo (1762-1839)	Three Trio's for Two Flutes & Violoncello Composed by T. Monzani. First Flute at the Kings Theatre, Haymarket Book I (C, D, G)	London, Monzani	1788
889	Neubauer, Franz Christoph (1760-1795)	Tre Trio a Flauto Violino, o Flauto 2do & Viola dedicati all' Illustrissimo Sig.re Alessandro Barone de Loudon, Generale Maggiore di Sua Maesta Imp. Reggia &c da F. Neubaur. Opera 3 (G, D, C)	Augusta, Gombart 208	~1799
969	Pössinger, Franz Alexander (1766-1827)	XII Divertimenti campestri a Flauto 1mo, Flauto 2do, Flauto 3tio del Signore Pöesinger (D, F, D, G, f, G, D, F, G, d, C)	kézirat	
974	Prochászka, Karl Franz	Sonata in G Pour le Piano Forte avec Une Flute et Violoncelle composées par Charles Francois Prochaszka Ouvre 8.	kézirat	
996	Reicha, Anton (1770-1836)	XVIII Variations pour Flute, Violon et Violoncelle sur un Theme de Mozart et une Fantaisie pour les memes Instrumens composées par A. Reicha. Oeuv. 51. (G, G)	Leipsic, Breitkopf u. Hartel 236	1804
1002	Reichhart, François Karches	Trois Themes Variés pour la Flute, Violon et Violoncelle composées par Francois Reichhart Oeuv.5 (D)	Vienne, Impr. Chimique 645	1807
1105	Schicker, A. (Franz?)	Terzetto Concertante per Flauto traverso, Violino, e Violoncello composto dal Sigr. Schicker (A)	Vienna, Stamperia chimica 466	~1806
1126	Scholl, Karl (1778-1834)	Zwölf Deutsche Tänze für Drey Flöten von Carl Scholl	Wien, Chemische Druckerey 36	1804
793	Yost, Michel (1754-1786)	Trois Trio Pour deux Flutes et Violoncelle Choiesies dans les Ouvrages du Célèb.re Michel. 1re Livre (F, C, F)	Paris, Viguerie	

Irodalomjegyzék

[1] *Allgemeine Musikalische Zeitung*. No. 24. Den 14ten März. 1810. Leipzig, Breitkopf und Härtel, 1810. 375. oldal

<https://anno.onb.ac.at/cgi-content/anno?aid=aml&datum=18100314&zoom=33>

[2] Czeloth-Csetényi Gyula: „Fuvolások – Pfeiffer, Amtmann, Doppler”. Csengeri Kristóf (szerk.): *A magyar fuvolázás elmúlt kétszáz éve és európai beágyazódása*, Budapest, Papageno Consulting Kft. 2022

[3] Czeloth-Csetényi Gyula: „Kísérlet a Doppler testvérek metodikai gondolkodásának rekonstrukciójára”. Csengeri Kristóf (szerk.): *A magyar fuvolázás elmúlt kétszáz éve és európai beágyazódása*, Budapest, Papageno Consulting Kft. 2022

[4] Jacquot, Albert: *Dictionnaire pratique et raisonné des instrumens de musique anciens et modernes* (Paris, Librairie Fischbacher, 1886) <https://www.luthiers-mirecourt.com/jacquot1.htm>

[5] Lipthay Endre: *A Verebi Végh család története*. Vereb, Verebi Végh Péter magánkiadása, 2009

[6] Major Ervin: „Haydn Budán”. *Zenei Szemle* XII. évfolyam, 1928 január-február, Budapest. 46-47. oldal. http://db.zti.hu/mza_folyoirat/pdf/ZSz_1928_XII_01-02.pdf

[7] (Mátray) Róthkrepf Gábor: „A' Muzsikának közönséges Története (Vége)”. Vörösmarty Mihál (szerk.): *Tudományos Gyűjtemény* 1829. III. kötet. Pest, Trattner J. M. és Károlyi I. A' Kiadók' Könyvnyomtató-Intézetében, 1829. 67- 89. oldal

[8] (Mátray) Róthkrepf Gábor: „Második Toldalék a' Magyar országi Muzsika Történetéhez”. Vörösmarty Mihál (szerk.): *Tudományos Gyűjtemény* 1832. VII. kötet. Pest, Trattner J. M. és Károlyi I. A' Kiadók' Könyvnyomtató-Intézetében, 1832. 3-38. oldal

[9] Vitek Gábor: „Az ágaskodó oroszlán oltalmában”. Dakó Péter – Vitek Gábor: *Vereb története*. Fejér Megyei Levéltár közleményei 29. Vereb, 2003

https://library.hungaricana.hu/hu/view/FEJM_Lk_29_vereb/?pg=10&layout=s